# Προσομοίωση και Μοντελοποίηση Δυναμικών Συστημάτων Πρώτη εργασία

Θεόδωρος Κατζάλης AEM: 9282 katzalis@auth.gr

5/04/2021

# Περιεχόμενα

1	Πρώτη άσκηση			2	
	1.1	Μαθηματική δομή και γραμμική παραμετροποίηση		2	
	1.2	Σχεδια	σμός αλγορίθμου ελαχίστων τετραγώνων	ίστων τετραγώνων	
	1.3	.3 Προσομοίωση αλγορίθμου		4	
		1.3.1	Παρατηρήσεις	4	
		1.3.2	Matlab κώδικας	5	
2	Δεύτερη άσκηση		7		
	2.1			7	
	2.2			11	
	2.3 Matlab κώδικας		κώδικας	12	

# 1 Πρώτη άσκηση

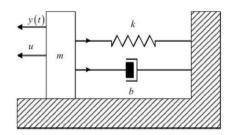


Figure 1: Σύστημα ελατήριο-μάζα-αποσβεστήρας

## 1.1 Μαθηματική δομή και γραμμική παραμετροποίηση

Για να βρούμε την μαθηματική δομή που περιγράφει το σύστημα, εφαρμόζουμε το δεύτερο νόμο του Νεύτωνα στο σύστημα ελατήριο-μάζα-αποσβεστήρας και έχουμε:

$$\Sigma F = m\ddot{y}$$
$$-ky - b\dot{y} + u = m\ddot{y}$$
$$\ddot{y} = -\frac{b}{m}\dot{y} - \frac{k}{m}y + \frac{u}{m}$$

Η παραπάνω διαφορική εξίσωση, θεωρώντας μηδενικές αρχικές συνθήκες, μπορεί να γραφτεί διαφορετικά στην γραμμική της μορφή ως:

$$\ddot{y}=\theta^{*T}\Delta$$
 
$$s^2y=\theta^{*T}\Delta$$
 
$$\text{όπου }\theta^*=\begin{bmatrix}\frac{b}{m}&\frac{k}{m}&\frac{1}{m}\end{bmatrix}^T, \Delta=\begin{bmatrix}-\Delta_1^T(s)y&\Delta_0^T(s)u\end{bmatrix}^T \text{ και }\Delta_i=\begin{bmatrix}s^i&s^{i-1}...1\end{bmatrix}^T$$

Ο στόχος μας είναι να εκτιμήσουμε τις άγνωστες παραμέτρους (m, b, k) δηλαδή το διάνυσμα  $\theta^*$ . Θεωρούμε πως δεν γνωρίζουμε τιμές ανώτερης τάξης της εξόδου y και της εισόδου u όπως συνηθίζεται εξαιτίας της δυσκολίας στον προσδιορισμό τους. Για αυτό το λόγο, εφαρμόζουμε ένα φίλτρο  $\Lambda(s)$  για αποφύγουμε την ανάγκη να γνωρίζουμε αυτές τις τιμές. Πιο συγκεκριμένα:

Επιλέγουμε ένα ευσταθές φίλτρο με αρνητικές πραγματικές ρίζες  $\rho_1$  και  $\rho_2$ ,  $\Lambda(s)=(s-\rho_1)(s-\rho_2)=s^2-(\rho_1+\rho_2)+\rho_1*\rho_2$  και διαιρούμε κατά μέλη:

$$z = \theta^{*T} \zeta$$

όπου

$$z = \frac{s^2 y}{\Lambda(s)}$$

$$\zeta = \begin{bmatrix} -\frac{\Delta_1^T(s)y}{\Lambda(s)} & \frac{\Delta_0^T(s)u}{\Lambda(s)} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -\frac{[s-1]}{\Lambda(s)}y & \frac{1}{\Lambda(s)}u \end{bmatrix}$$

Έχουμε

$$\Lambda(s) = s^2 + \lambda^T \Delta_1(s), \quad \lambda = \begin{bmatrix} -(\rho_1 + \rho_2) & \rho_1 * \rho_2 \end{bmatrix}^T$$

$$z = \frac{\Lambda(s) - \lambda^T \Delta_1(s)}{\Lambda(s)} y = y - \frac{\lambda^T \Delta_1(s)}{\Lambda(s)} y$$
$$y = z + \frac{\lambda^T \Delta_1(s)}{\Lambda(s)} y \qquad (1)$$

Ορίζουμε

$$\theta_1^* = \begin{bmatrix} \frac{b}{m} & \frac{k}{m} \end{bmatrix}^T, \quad \theta_2^* = \begin{bmatrix} \frac{1}{m} \end{bmatrix}$$

οπότε

$$z = \theta^{*T} \zeta$$

$$z = \theta_1^* \zeta_1 + \theta_2^* \zeta_2, \quad \zeta_1 = \frac{\Delta_1^T(s)}{\Lambda(s)} y, \quad \zeta_2 = \frac{\Delta_0^T(s)}{\Lambda(s)} u$$

$$\alpha \pi o (1) \implies y = \theta_1^{*T} \zeta_1 + \theta_2^{*T} \zeta_2 - \lambda^T \zeta_1 = \theta_\lambda^* \zeta, \quad \theta_\lambda^* = \begin{bmatrix} \theta_1^{*T} - \lambda^T & \theta_2^{*T} \end{bmatrix}^T$$

$$y = \begin{bmatrix} \frac{b}{m} - (-(\rho_1 + \rho_2)) & \frac{k}{m} - \rho_1 * \rho_2 & \frac{1}{m} \end{bmatrix}^T \zeta$$

Τέλος, έχουμε την γραμμική παραμετροποιημένη μορφή:

$$y = \begin{bmatrix} \frac{b}{m} + (\rho_1 + \rho_2) & \frac{k}{m} - \rho_1 * \rho_2 & \frac{1}{m} \end{bmatrix}^T \zeta$$

# 1.2 Σχεδιασμός αλγορίθμου ελαχίστων τετραγώνων

Έχοντας την γραμμικά παραμετροποιημένη μορφή που βρήκαμε προηγουμένως, θα χρησιμοποιήσουμε στην συνέχεια ως τεχνική εκτίμησης παραμέτρων, την μέθοδο των ελαχίστων τετραγώνων.

Θεωρούμε ότι έχουμε ένα αρχείο καταγραφής των τιμών της εξόδου ύστερα απο προκαθορισμένες εισόδους:

$$Y = \begin{bmatrix} y(1) & y(2) & \dots & y(N) \end{bmatrix}^T$$

και μορφή συστήματος, όπου  $\hat{y}$  η έξοδος που εκτιμούμε:

$$\hat{u} = \theta \phi$$

Ορίζουμε έναν πίνακα καταγραφής των αποτελεσμάτων των τιμών της εισόδου για κάθε συνιστώσα του  $\phi$ :

$$\Phi = \begin{bmatrix} \phi_1(1) & \phi_2(1) & \dots & \phi_N(1) \\ \phi_1(2) & \phi_2(2) & \dots & \phi_N(2) \\ & \dots & & & \\ \phi_1(N) & \phi_2(N) & \dots & \phi_N(N) \end{bmatrix}$$

Στόχος μας είναι να βρούμε εκείνο το  $\theta$  που θα ελαχιστοποιήσει το σφάλμα μεταξύ της εκτίμησης και των τιμών του πραγματικού συστήματος, όπου σφάλμα:

$$e = Y - \hat{Y} = Y - \Phi\theta$$

οπότε

$$\theta_0 = \arg\max_{\theta} \frac{\left|e\right|^2}{2} = \arg\max_{\theta} \frac{e^T e}{2}$$

Θέλουμε να βρούμε το ολικό ελάχιστο της συνάρτησης:

$$V = \left| \frac{Y - \Phi \theta}{2} \right|^2$$

η οποία είναι κυρτή συνάρτηση λόγω της γραμμικοποιημένης μορφής και θα έχει ένα ολικό ελάχιστο. Για να το βρούμε έχουμε:

$$\frac{dV}{d\theta} \Big|_{\theta=\theta_0} = 0$$
$$(Y - \Phi\theta)^T (-\Phi) = 0$$
$$\theta_0^T \Phi^T \Phi = Y^T \Phi$$

και αν  $\Phi^T\Phi$  αντιστρέφεται,

$$\theta_0^T = Y^T \Phi (\Phi^T \Phi)^{-1}$$

## 1.3 Προσομοίωση αλγορίθμου

Στη συνέχεια προσομοιώσαμε τον αλγόριθμο ελαχίστων τετραγώνων σε Matlab:

- Για την λύση της διαφορικής εξίσωσης του συστήματος, προκειμένου να υπολογίσουμε τις μετρήσεις εξόδου Y, χρησιμοποιήσαμε την ode45.
- Για την εκτίμηση της απόκρισης του φίλτρου στις τιμές τις εξόδου, χρησιμοποιήσαμε την lsim().
- Όπως υποδεικνύεται απο την εκφώνηση της άσκησης, χρησιμοποιήσαμε είσοδο u(t) = 5sin(2t) + 10.5 και συλλέξαμε δεδομένα για χρονικό εύρος 0:0.1:10.

#### 1.3.1 Παρατηρήσεις

Για την επιλογή των ιδιοτιμών του φίλτρου, πραγματοποιήσαμε παραμετρική ανάλυση ως προς τους πόλους, βλέποντας το σφάλμα των εκτιμώμενων τιμών. Για λόγους ευκολίας στην ανάλυση, χρησιμοποιήσαμε μόνο διπλούς πόλους με εύρος παραμετρικής ανάλυσης 0.1:0.1:10. Τελικά, επιλέξαμε ως βέλτιστο διπλό πόλο την τιμή -0.5.

Μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι η επιλογή των πόλων κοντά στην αρχή του αριστερού μιγαδικού ημιεπιπέδου, έχει πολύ καλή απόκριση στην εκτίμηση των παραμέτρων εξαιτίας των ιδιοτήτων του μηχανικού μας συστήματος.

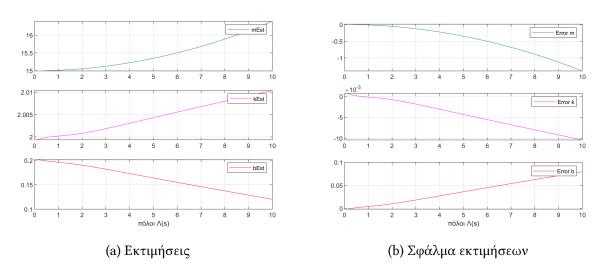


Figure 2: Παραμετρικές αναλύσεις ως προς τους πόλους του φίλτρου  $\Lambda(s)$ 

Για διπλό πόλο με τιμή -0.5 έχουμε:

```
m = 15.000082 (kg)

k = 1.999883 (kg/s^2)

b = 0.198780 (kg/s)
```

Στη συνέχεια παραθέτουμε τον κώδικα Matlab για όλα τα παραπάνω.

#### 1.3.2 Matlab κώδικας

```
1 %% Theodoros Katzalis AEM:9282
  clear;
  clc;
6 \text{ m} = 15;
_{7} b = 0.2;
  k = 2;
  u = @(t) 5*sin(2*t) + 10.5;
  timeRange = 0:0.1:10;
11
12
y0(1) = 0;
y0(2) = 0;
  [time, y] = ode45(@(time, y)firstOrder(time, y, u, m, b, k), timeRange, y0);
  polesRange = 0.1:0.1:10; % best pole around 0.5 based on plots
17
  count = 0;
  for i = polesRange
19
       count = count + 1;
20
       \operatorname{eig} 1 \; = -\mathrm{i} \; ;
21
       eig2 = -i;
22
       filterCoeff(:,count) = [-(eig1+eig2) eig1*eig2];
23
       thetaEstimate(:,count) = estimator(eig1, eig2, y, u, timeRange);
24
25
       theta(1,count) = thetaEstimate(1,count) + filterCoeff(1,count);
       theta(2,count) = thetaEstimate(2,count) + filterCoeff(2,count);
27
       theta(3,count) = thetaEstimate(3,count);
28
29
       mEst(count) = 1/theta(3, count);
       kEst(count) = theta(2, count) * mEst(count);
31
       bEst(count) = theta(1,count) * mEst(count);
32
  end
33
  figure();
35
  plot (polesRange, mEst, polesRange, kEst, polesRange, bEst);
  grid on;
  legend('m', 'k', 'b');
40 figure();
  title ("Estimated parameters");
subplot(3,1,1);
plot (polesRange, mEst);
44 grid on;
 legend ("mEst");
  subplot(3,1,2);
```

```
47 plot (polesRange, kEst, 'color', 'magenta');
  grid on;
49 legend("kEst");
subplot(3,1,3);
plot (polesRange, bEst, 'color', 'red');
  grid on;
1 legend ("bEst");
s4 xlabel('poles $\Lambda(s)$', 'interpreter', 'latex');
  print('estimations', '-dpng', '-r300');
57 figure();
58 title("Estimation error");
subplot (3,1,1);
  plot (polesRange, m - mEst);
61 grid on;
62 legend ("Error m");
subplot(3,1,2);
64 plot (polesRange, k - kEst, 'color', 'magenta');
65 grid on;
^{66} legend ("Error k");
67 subplot (3,1,3);
  plot(polesRange, b - bEst, 'color', 'red');
  grid on;
70 legend("Error b");
  xlabel('poles $\Lambda(s)$', 'interpreter', 'latex');
  print('errors', '-dpng', '-r300');
73
  fprintf("Estimations: \nm = \%f \nb = \%f \n", mEst(1), kEst(1), bEst(1));
74
75
  function theta = estimator(eig1, eig2, y, u, timeRange)
76
77
  filter = [1 -(eig1+eig2) eig1*eig2];
78
  phi = zeros (length (timeRange), 3);
80
  phi(:,1) = lsim(tf(-[1 \ 0], filter), y(:,1), timeRange);
  phi(:,2) = lsim(tf(-[0\ 1], filter), y(:,1), timeRange);
  phi(:,3) = lsim(tf([0\ 1], filter), u(timeRange), timeRange);
  theta = y(:,1)' * phi / (phi' * phi);
85
  end
87
88
  function dy = firstOrder(t, y, u, m, b, k)
89
  dy(1) = y(2);
91
  dy(2) = -(b/m)*y(2) -(k/m)*y(1) + u(t)/m;
92
93
  dy = dy';
95
  end
96
```

# 2 Δεύτερη άσκηση

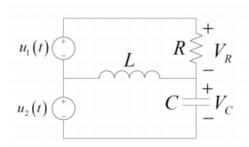


Figure 3: Ηλεκτρικό κύκλωμα προς ανάλυση

# 2.1 Εκτίμηση πίνακα μεταφοράς με την μέθοδο ελαχίστων τετραγώνων

Αρχικά πρέπει να βρούμε την μαθηματική δομή του συστήματος, εφαρμόζοντας κυκλωματική ανάλυση. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε αυτό το σύστημα έχουμε δύο εισόδους  $u_1$  και  $u_2$  και δύο εξόδους  $V_R$  και  $V_R$ . Θεωρώντας τον κόμβο που ενώνονται το πηνίο, ο πυκνωτής και η αντίσταση ως E και τάση  $V_E$  αντίστοιχα, με βάση τον νόμο KCL έχουμε:

$$i_{1}(t) = i_{2}(t) + i_{3}(t)$$

$$\frac{V_{R}(t)}{R} = \frac{1}{L} \int_{-\infty}^{t} V_{E}(t) dt + CV_{C}(t)$$

$$\frac{V_{R}(t)}{R} = \frac{1}{L} \int_{-\infty}^{t} (V_{C} - u_{2}(t)) dt + CV_{C}(t)$$

$$\begin{cases} \frac{V_{R}(t)}{R} = \frac{1}{L} \int_{-\infty}^{t} (V_{C}(t) - u_{2}(t)) dt + CV_{C}(t) \\ \frac{V_{R}(t)}{R} = \frac{1}{L} \int_{-\infty}^{t} (u_{1}(t) - V_{R}(t)) dt + CV_{C}(t) \end{cases}$$

$$\begin{cases} \frac{u_{1}(t) + u_{2}(t) - V_{C}(t)}{R} = \frac{1}{L} \int_{-\infty}^{t} (V_{C}(t) - u_{2}(t)) dt + CV_{C}(t) \\ \frac{V_{R}(t)}{R} = \frac{1}{L} \int_{-\infty}^{t} (u_{1}(t) - V_{R}(t)) dt + Cu_{1}(t) + Cu_{2}(t) - CV_{R}(t) \end{cases}$$

$$\begin{cases} V_{C}(t) + \frac{V_{C}(t)}{RC} + \frac{V_{C}(t)}{LC} = \frac{u_{1}(t)}{RC} + \frac{u_{2}(t)}{RC} + \frac{u_{2}(t)}{LC} \\ V_{R}(t) + \frac{V_{R}(t)}{RC} + \frac{V_{R}(t)}{LC} = u_{1}(t) + \frac{u_{1}(t)}{LC} + u_{2}(t) \end{cases}$$

$$\begin{cases} V_{C}(t) = -\frac{V_{C}(t)}{RC} - \frac{V_{C}(t)}{LC} + \frac{u_{1}(t)}{RC} + \frac{u_{2}(t)}{RC} + \frac{u_{2}(t)}{LC} \\ V_{R}(t) = -\frac{V_{R}(t)}{RC} - \frac{V_{R}(t)}{LC} + u_{1}(t) + \frac{u_{1}(t)}{LC} + u_{2}(t) \end{cases}$$

$$(1)$$

Για να βρούμε τον πίνακα μεταφοράς, κάνουμε μετασχηματισμό Laplace στην (1), θεωρώντας μηδενικές αρχικές συνθήκες και έχουμε:

$$\begin{cases} s^{2}V_{C} + \frac{sV_{C}}{RC} + \frac{V_{C}}{LC} = \frac{su_{1}}{RC} + \frac{su_{2}}{RC} + \frac{u_{2}}{LC} \\ s^{2}V_{R}(t) + \frac{sV_{R}}{RC} + \frac{V_{R}}{LC} = s^{2}u_{1} + \frac{u_{1}}{LC} + s^{2}u_{2} \end{cases}$$

και σε μορφή πίνακα:

$$\begin{bmatrix} V_C \\ V_R \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{\frac{s}{RC}}{s^2 + \frac{s}{RC} + \frac{1}{LC}} & \frac{\frac{s}{RC} + \frac{1}{LC}}{s^2 + \frac{s}{RC} + \frac{1}{LC}} \\ \frac{s^2 + \frac{1}{LC}}{s^2 + \frac{s}{RC} + \frac{1}{LC}} & \frac{s^2}{s^2 + \frac{s}{RC} + \frac{1}{LC}} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} u_1 \\ u_2 \end{bmatrix}$$

οπότε πίνακας μεταφοράς

$$H(s) = \begin{bmatrix} \frac{\frac{s}{RC}}{s^2 + \frac{s}{RC} + \frac{1}{LC}} & \frac{\frac{s}{RC} + \frac{1}{LC}}{s^2 + \frac{s}{RC} + \frac{1}{LC}} \\ & & \\ \frac{s^2 + \frac{1}{LC}}{s^2 + \frac{s}{RC} + \frac{1}{LC}} & \frac{s^2}{s^2 + \frac{s}{RC} + \frac{1}{LC}} \end{bmatrix}$$
(3)

Το πρόβλημα εκτίμησης του πίνακα μεταφοράς ανάγεται στο πρόβλημα εκτίμησης των όρων  $\frac{1}{RC}$  και  $\frac{1}{LC}$ , το οποίο με την σειρά του ανάγεται στην εκτίμηση των παραμέτρων ενός εκ των δύο διαφορικών εξισώσεων του συστήματος (2). Παρατηρώντας την (2), η μελέτη του  $V_R$  απαιτεί οχτώ στοιχεία για το  $\theta^*$ , ενώ αντίστοιχα για το  $V_C$  έξι στοιχεία. Συνεπώς, θα χρησιμοποιήσουμε την διαφορική εξίσωση που περιλαμβάνει το  $V_C$  για την εκτίμηση των παραμέτρων της.

Εφαρμόζοντας παρόμοια μαθηματική ανάλυση που δείξαμε λεπτομερώς στην πρώτη άσκηση, μπορούμε να φέρουμε την διαφορική εξίσωση στην μορφή:

$$y = \theta_{\lambda}^* \zeta$$

όπου

$$\theta_{\lambda}^{*} = \begin{bmatrix} \frac{1}{RC} + (\rho_{1} + \rho_{2}) & \frac{1}{LC} - \rho_{1} * \rho_{2} & \frac{1}{RC} & 0 & \frac{1}{RC} & \frac{1}{LC} \end{bmatrix}^{T}$$

$$\zeta = \begin{bmatrix} -\frac{[s \quad 1]}{\Lambda(s)} y & \frac{[s \quad 1]}{\Lambda(s)} u_{1} & \frac{[s \quad 1]}{\Lambda(s)} u_{2} \end{bmatrix}^{T}$$

$$\Lambda(s) = (s - \rho_{1})(s - \rho_{2}) = s^{2} - (\rho_{1} + \rho_{2})s + \rho_{1} * \rho_{2}$$

και το διάνυσμα θ\* που θέλουμε να εκτιμήσουμε

$$\theta^* = \begin{bmatrix} \frac{1}{RC} & \frac{1}{LC} & \frac{1}{RC} & 0 & \frac{1}{RC} & \frac{1}{LC} \end{bmatrix}^T$$

Στη συνέχεια, προσομοιώνουμε τον αλγόριθμο των ελαχίστων τετραγώνων με την χρήση Matlab. Σε αυτήν την περίπτωση μας δίνονται οι τιμές των εξόδων, οπότε για την εκτίμηση των παραμέτρων, έχουμε ότι χρειαζόμαστε για τον υπολογισμό του  $\theta^*$ :

$$\theta_0^T = Y^T \Phi (\Phi^T \Phi)^{-1}$$

Ωστόσο, θα επιλύσουμε την διαφορική εξίσωση, αφού εκτιμήσουμε τις τιμές, έτσι ώστε να μπορούμε να συγκρίνουμε τις πραγματικές τιμές του συστήματος με το μοντέλο προσομοίωσής μας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στο συγκεκριμένο σύστημα **η επιλογή των χρονικών στιγμών δειγματοληψίας** των τιμών εξόδου παίζει πολύ σημαντικό ρόλο. Για να μελετήσουμε την συμπεριφορά και την εξέλιξη των δεδομένων δημιουργήσαμε τα εξής διαγράμματα:

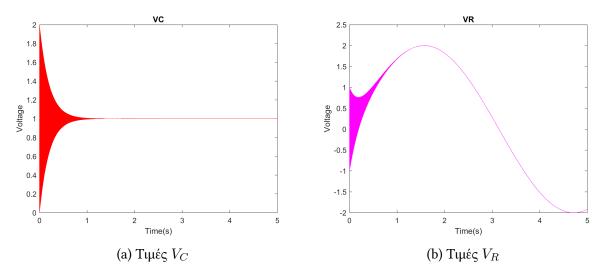


Figure 4: Δειγματοληψία εξόδων

Παρατηρούμε σχετικά με τις τιμές  $V_C$  ότι υπάρχει ιδιαίτερα σημαντική πληροφορία σε πολύ μικρές χρονικές στιγμές στην αφετηρία του συστήματος, όπου συμβαίνουν απότομες ταλαντώσεις. Προκειμένου τα δεδομένα μας να συμπεριλάβουν αυτό το μεταβατικό φαινόμενο, το οποίο το θεωρούμε σημαντικό διότι προσδιορίζει τα χαρακτηριστικά του συστήματος, χρησιμοποιήσαμε ιδιαίτερα μικρό step, κατά την δειγματοληψία, της τάξης 1e-4 έως 1e-6.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ακόμη η επιλογή του φίλτρου  $\Lambda(s)$  και η επίδραση του στην απόκριση του συστήματος και στο σφάλμα μοντελοποίησης αλλά και στην απόκλιση των τιμών του διανύσματος εκτίμησης  $\theta^*$  για τους **κοινούς όρους** που διαθέτει (**τρεις** φορές το  $\frac{1}{RC}$  και δύο φορές το  $\frac{1}{LC}$ ). Μια ορθή εκτίμηση θα είναι σίγουρα αυτή στην οποία οι κοινοί όροι συγκλίνουν μεταξύ τους αλλά και το σφάλμα μοντελοποίησης είναι σχετικά μικρό.

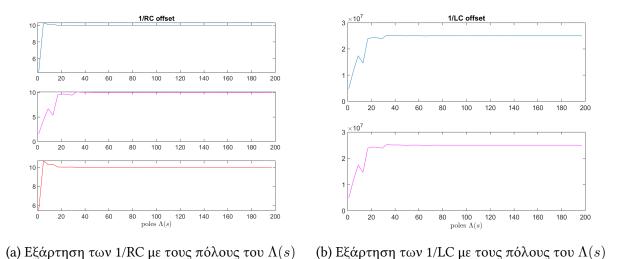


Figure 5: Παραμετρικές αναλύσεις των κοινών όρων του  $\theta^*$  (εύρος δειγματοληψίας 0:1e-6:5 και για την παραμετρική ανάλυση των πόλων 1:4:200)

Με βάση τα παραπάνω διαγράμματα, καταλήξαμε ότι μια σωστή επιλογή των πόλων του φίλτρου θα πρέπει να συγκλίνει τα τρία  $\frac{1}{RC}$  και τα δύο  $\frac{1}{LC}$ , το οποίο συμβαίνει μετά την τιμή -20 όπου όλες οι τιμές σταθεροποιούνται. Με τεχνική "trial and error" και παραμετρικές αναλύσεις, καταλήξαμε στον διπλό πόλο με τιμή -100, έχοντας το ακόλουθο σφάλμα:

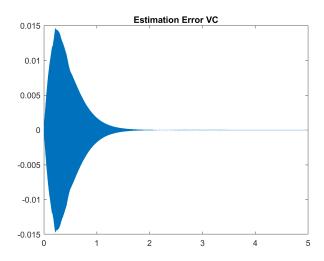


Figure 6: Σφάλμα  $V_C$  ως προς τον χρόνο (s)

Τιμές  $\frac{1}{RC}$  και  $\frac{1}{LC}$  για τις συγκεκριμένες τιμές:

$$\frac{1}{RC} = 9.999635$$

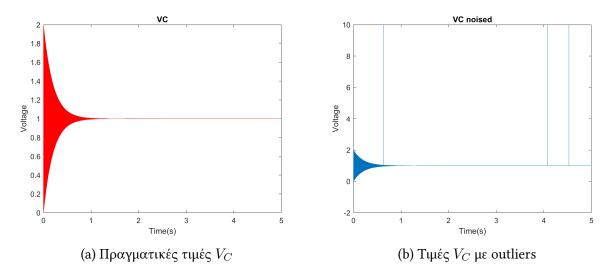
$$\frac{1}{LC} = 24992478.895320$$

Κάνοντας αντικατάσταση των τιμών αυτών στον πίνακα μεταφοράς (3) που βρήκαμε προηγουμένως, έχουμε το ζητούμενο.

#### 2.2 Επίδραση outliers

Η μέθοδος των ελαχίστων τετραγώνων επηρεάζεται σε πολύ σημαντικό βαθμό απο την ποιότητα της πληροφορίας των δεδομένων που θα χρησιμοποιηθούν ως κριτήριο για την ελαχιστοποίηση του σφάλματος και την εύρεση της καλύτερης εκτίμησης. Αυτό συμβαίνει διότι η τεχνική αυτή, στον υπολογισμό του σφάλματος εκτίμησης του οποίου θέλουμε να ελαχιστοποιήσουμε, αντιμετωπίζει ισοδύναμα όλες τις τιμές του αρχείου καταγραφής μας. Συνεπώς, τιμές οι οποίες συμπεριλαμβάνουν θόρυβο, μπορούν ανάλογα την τάξη μεγέθους του θορύβου, να δημιουργήσουν σημαντική απόκλιση στην εκτίμηση των παραμέτρων. Προκειμένου να δούμε αυτήν την επίδραση, εσκεμμένα σε τρεις τυχαίες χρονικές στιγμές των δεδομένων  $V_C$ , προσθέσαμε τις τιμές 100, 110 και 130.

Για να οπτικοποιήσουμε την διαφορά στα δείγματα των εξόδων  $V_C$  παραθέτουμε τα ακόλουθα διαγράμματα (για λόγους ευκρίνειας στο δεύτερο διάγραμμα η κλίμακα του y άξονα τερματίζει στην τιμή 10. Οι τιμές των spikes είναι όμως 100, 110 και 130):



Με βάση λοιπόν την συμπερίληψη των outliers στα δεδομένα μας και για διπλό πόλο με τιμή -100, χρησιμοποιώντας το ίδιο εύρος συλλογής δεδομένων με τα προηγούμενα αποτελέσματα 0:1e-6:5 έχουμε:

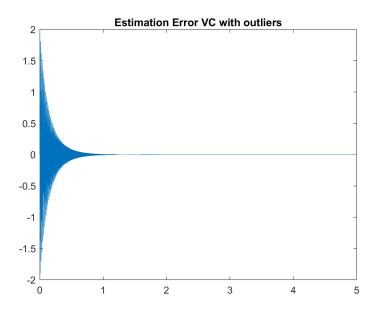


Figure 8: Σφάλμα  $V_C$  με outliers ως προς τον χρόνο (s)

Το παραπάνω διάγραμμα επαληθεύει την στενή εξάρτηση της απόδοσης του αλγορίθμου με την ποιότητα των δεδομένων, διότι το σφάλμα πλέον γίνεται ιδιαίτερα σημαντικό συγκριτικά με το μέγεθος

της εξόδου. Αξίζει βέβαια να σημειωθεί ότι αρχικά εξαιτίας των outliers, τα τρία διαφορετικά  $\frac{1}{RC}$  και αντίστοιχα τα  $\frac{1}{LC}$  απέκλιναν σημαντικά μεταξύ τους, οπότε θεωρήσαμε τελικές τιμές τον μέσο όρο τους, για τις οποίες τιμές υπολογίστηκε η διαφορική εξίσωση.

Τιμές  $\frac{1}{RC}$  και  $\frac{1}{LC}$  συμπεριλαμβάνοντας outliers:

$$\begin{split} \frac{1}{RC_1} &= 31.339811 \\ \frac{1}{RC_2} &= 0.004005 \\ \frac{1}{RC_3} &= 31.076201 \\ \frac{1}{LC_1} &= 229205.765704 \\ \frac{1}{LC_2} &= 229218.426813 \\ \text{Mean} \frac{1}{RC} &= 20.806672 \\ \text{Mean} \frac{1}{LC} &= 229212.096259 \end{split}$$

# 2.3 Matlab κώδικας

Για όλα τα παραπάνω παρατίθεται ο κώδικας Matlab.

```
1 %% Theodoros Katzalis AEM:9282
 clear;
  clc;
  format long;
8 % samples
9 timeEnd = 5;
timeRange = 0:0.000001:timeEnd;
11 N = length (timeRange);
VR = zeros(1,N);
^{14} VC = zeros(1,N);
16 % collect data
index = 0;
  for t = timeRange
      index = index + 1;
19
      Vout = v(t);
20
      VC(index) = Vout(1);
      VR(index) = Vout(2);
22
  end
23
25 % inputs
_{26} input1 = @(t)2*sin(t);
input2 = ones(1,N);
29 % filter design
  polesRange = [100];
% = 1.4:200;
```

```
simulSize = length(polesRange);
  thetaLinear = zeros(6, simulSize);
  filterCoeff = zeros(2, simulSize);
  count = 0;
35
  \% parametric analysis
37
  for i = polesRange
38
       count = count + 1;
39
       fprintf("iteation id %d/%d\n", count, simulSize);
40
       eig1 = -i;
       eig2 = -i;
42
       filterCoeff(:,count) = [-(eig1+eig2) ; eig1*eig2];
43
       thetaLinear\,(:\,,count\,)\,\,=\,\,estimator\,(\,eig1\,\,,\,\,eig2\,\,,\,\,N,\,\,VC,\,\,input1\,\,,\,\,input2\,\,,\,\,...
           timeRange);
  end
45
46
  invRC1 = thetaLinear(1,:) + filterCoeff(1,:);
  invLC1 = thetaLinear(2,:) + filterCoeff(2,:);
  invRC2 = thetaLinear(3,:);
  invRC3 = thetaLinear (5,:);
  invLC2 = thetaLinear(6,:);
52
  fprintf('1/RC1=\%f\n1/RC2=\%f\n1/RC3=\%f\n1/LC1=\%f\n1/LC2=\%f\n', invRC1(end),...
53
           invRC2 (end), invRC3 (end), invLC1 (end), invLC2 (end));
54
  % calculate init conditions
56
  Vdiff = v(1e-10);
57
  Vinit = v(0);
  x0(1) = Vinit(1);
  x0(2) = (Vdiff(1) - Vinit(1))/1e-10; % approximate derivative
61
  % solve ode and compare the results with data
  [time,x] = ode45(@(time,x) firstOrder(time,x, invRC1(end), invLC1(end)), ...
      timeRange, x0);
64
  %PLOTS
65
  % error VR and VC estimated
67
  figure();
  plot (timeRange, VC(:) - x(:,1));
  title ("Estimation Error VC");
  print('VCerror', '-dpng', '-r300');
71
  VRhat = ones(1, length(time));
  VRhat = VRhat + input1(time)' - x(:,1)';
74
  figure();
75
  plot(timeRange, abs(VR(:)) - abs(VRhat(:)));
   title ("Estimation Error VR");
  % poles parametric analysis
79
  figure();
  subplot (311);
  plot (polesRange, invRC1);
  title ("1/RC offset");
  subplot(312);
  plot (polesRange, invRC2, 'color', 'magenta');
  subplot(313);
  plot(polesRange, invRC3, 'color', 'red');
  xlabel('poles $\Lambda(s)$', 'interpreter', 'latex');
print('RCoffset', '-dpng', '-r300');
89
90
  figure();
  subplot(211);
```

```
93 plot (polesRange, invLC1);
   title ("1/LC offset");
95 subplot (212);
   plot(polesRange, invLC2, 'color', 'magenta');
   xlabel('poles $\Lambda(s)$', 'interpreter', 'latex');
print('LCoffset', '-dpng', '-r300');
  %plot output
  figure();
   plot(timeRange, VC, 'color', 'red');
   title ("VC");
   xlabel("Time(s)");
   ylabel("Voltage");
   print('vc', '-dpng', '-r300');
106
107
   figure();
108
   plot (timeRange, VR, 'color', 'magenta');
   title ("VR");
   xlabel("Time(s)");
111
   ylabel("Voltage");
   print('vr', '-dpng', '-r300');
114
115
   %%%%%% QUESTION 2
116
   fprintf("\n...OUTLIERS...\n");
118
   % add three outliers to three random positions in the data
119
   rng(0, 'twister');
   randomIndex = randi([1 length(VC)], 1, 3);
   \%outlier = randi([1e2 1e3], 1, 3);
   outlier = [100 \ 110 \ 130];
123
   VCnoised = VC;
   VCnoised(randomIndex) = VCnoised(randomIndex) + outlier;
126
   thetaLinear = estimator (-100, -100, N, VCnoised, input1, input2, timeRange);
127
129
   invRC1 = thetaLinear(1) + 200;
   invLC1 = thetaLinear(2) + 1e4;
130
   invRC2 = thetaLinear(3);
   invRC3 = thetaLinear(5);
   invLC2 = thetaLinear(6);
133
134
   meanRC = (invRC1 + invRC2 + invRC3) / 3;
135
   meanLC = (invLC1 + invLC2) / 2;
136
137
   fprintf('1/RC1=\%f\n1/RC2=\%f\n1/RC3=\%f\n1/LC1=\%f\n1/LC2=\%f\n',\ invRC1,\dots)
138
            invRC2, invRC3, invLC1, invLC2);
139
   fprintf("mean 1/RC = \%f \setminus nmean 1/LC = \%f \setminus n", meanRC, meanLC);
141
   % calculate init conditions
142
   Vdiff = v(1e-10);
   Vinit = v(0);
   x0(1) = Vinit(1);
   x0(2) = (Vdiff(1) - Vinit(1))/1e-10; % approximate derivative
147
  % solve ode and compare the results with data
   [time,x] = ode45(@(time,x)firstOrder(time, x, meanRC, meanLC), timeRange, x0);
149
150
  % error VR and VC estimated
151
   figure();
   plot (timeRange, VC(:) - x(:,1));
153
   title ("Estimation Error VC with outliers");
   figure();
```

```
plot (timeRange, x(:,1));
   title ("VC estimation with outliers");
   print('vcestnoised', '-dpng', '-r300');
158
159
   figure();
160
   plot (timeRange, VCnoised);
   title ("VC noised");
162
   xlabel("Time(s)");
   ylabel("Voltage");
   axis([0 \ 5 \ -2 \ 10])
   print('vcnoised', '-dpng', '-r300');\\
167
   function dx = firstOrder(t,x,invRC,invLC)
   % diff(Vc,t,2) + diff(Vc,t,1)*1/RC + Vc/LC = diff(u1,t,1)/RC + diff(u2,t,1)+ u2/LC
170
   \% u1(t) = 2 sin(t)
171
  \% u2(t) = 1
172
173
   dx(1) = x(2);
174
   dx(2) = -x(2)*invRC - x(1)*invLC + 2*cos(t)*invRC + 0 + invLC;
175
176
177
   dx = dx';
178
   end
179
   function theta = estimator (eig1, eig2, N, VC, input1, input2, timeRange)
181
182
   filter = [1 -(eig1+eig2) eig1*eig2];
183
184
   phi = zeros(N, 6);
185
   phi(:,1) = lsim(tf(-[1 0], filter), VC, timeRange);
186
   phi(:,2) = lsim(tf(-[0\ 1], filter), VC, timeRange);
   phi(:,3) = lsim(tf([1 \ 0], filter), input1(timeRange), timeRange);
   phi(:,4) = lsim(tf([0\ 1], filter), input1(timeRange), timeRange);
   phi(:,5) = lsim(tf([1 \ 0], filter), input2, timeRange);
   phi(:,6) = lsim(tf([0 \ 1], filter), input2, timeRange);
193
   theta = VC * phi / (phi' * phi);
194
  \operatorname{end}
195
```